GRANSTAR® PREEMIA 50 SX®

Taimekaitsevahend
Herbitsiid

Toimeaine: metüültribenuroon 500 g/kg

Preparaadi vorm: vees lahustuvad graanulid (SG)
Registreerimisnumber: 0271/16.12.10

Laia toimespektriga tärkamisjärgne herbitsiid kaheiduleheliste umbrohtude tõrjeks suvinisul, -kaeral, -odral ning talikaeral, -nisul, -odral, -rukkil ja talitritikalel kõrreliste heintaimede allakülviga või allakülvita.

Granstar® Preemia 50 SX®-i võib osta ja kasutada ainult taimekaitsetunnistust omav isik!

Pakend: 150 g, 225 g, 250 g, 300 g, 1.5 kg**,** kaksikpakkides koos Primus'ega (Registreeritud kaubamärk Dow AgroSciences)

HOIATUS!

EUH401 Inimeste tervise ja keskkonna ohustamise vältimiseks järgida kasutusjuhendit.
H410 Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime.
H317 Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni.
H373 Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel.
P333+P313 Nahaärrituse või lööbe korral: pöörduda arsti poole.
P302+P352 NAHALE SATTUMISE KORRAL: pesta rohke vee ja seebiga.
P280 Kanda kaitsekindaid ja kaitserõivastust.
P391 Mahavoolanud toode kokku koguda.
P363 Saastunud rõivad enne järgmist kasutamist pesta.
P260 Tolmu ja pihustatud ainet mitte sisse hingata.
SP1 Vältida vahendi või selle pakendi vette sattumist (Seadmeid pinnavee lähedal mitte puhastada/Vältida saastamist läbi lauda ja teede drenaažide).

Pinna- ja põhjavee kaitse eesmärgil toote kasutamisel järgida Põllumajandusministri 29.11.2011 määrusest nr 90 „Taimekaitsevahendi kasutamise ja hoiukoha täpsemad nõuded" ning Veeseadusest tulenevaid kasutuspiiranguid.

HÄDAABI TELEFONINUMBER 112. Mürgistusteabekeskuse lühinumber 16662.

Loa valdaja/Tootja/ Pakendaja:
FMC Agricultural solutions A/S,
Thyborønvej 78,
DK-7673 Harboøre
Denmark

FMC Agricultural Solutions esindaja Balti riikides:

+ 370 644 80 744 (ENG/RUS)

® registreeritud kaubamärk kuulub FMC Corporation ja selle tütarettevõtetele.

GRANSTAR® PREEMIA 50 SX®

Säilitamistingimused: Hoida originaalpakendis, tihedalt suletuna, kuivas, jahedas ja hästi ventileeritud kohas. Hoida eraldi toiduainetest, joogist, väetistest, seemnetest ja loomasöödast. Garanteeritud säilivusaeg, kui pakendit pole avatud ja see on säilitatud ettenähtud tingimustes on kaks aastat valmistamisest. Ei ole korrodeeriv ega tuleohtlik.

Taara purunemisel: Kuiv preparaat eemaldada kas käsna või tolmuimejaga. MITTE üle valada veega. Mahaläinud pritsimislahus katta liiva, saepuru või absorbendiga kuni lahus on täielikult segunenud. Seejärel koguda segu spetsiaalse markeeringuga anumasse ja viia ohtlike jäätmete käitlejale. Juhul, kui lahust pole võimalik teistmoodi ohutustada, eemalda ka kuni 5 cm pinnast. Hoiduda preparaadi sattumisest kanalisatsiooni, pinna- ja põhjavette. Kui taara purunemise tagajärjel on sattunud ohtu keskkond, siis pöörduda kindlasti kohaliku keskkonnateenistuse ning maaletooja firma poole.

Taara utiliseerimine: Tühjaks saanud taimekaitsevahendi pakendit loputada töölahuse valmistamise ajal puhta veega vähemalt kolm korda, loputusvesi valada taimekaitseseadme paaki või kasutada selleks vastavat tankimisseadme loputusmehhanismi. Taara korduskasutamine on keelatud. Tühjad pakendid koguda kokku ja tagastada turustajale või viia pakendikäitlejatele. Preparaadi ülejäägid ja puhastamata pakendid on keskkonnaohtlikud ning tuleb viia ohtlike jäätmete käitlejale.

Tulekahju korral: Teavitada tuletõrjet ning informeerida, et tulekahjuga on seotud taimekaitsevahendid. Kui see on ohutu, siis kustutada varajases põlemisstaadiumis. Kanda tule kustutamisel ja koristustöödel hingamisteede kaitsevahendeid. Juhul, kui puudub oht tulekahju levimiseks, lasta sellel ise põleda kustumiseni, kuna vesi võib suurendada keskkonna reostumise ohtu. Sobivad tulekustutamise vahendid on piserdatav veejuga, vaht, kustutuspulber ja CO_2.

TOOTE OHUTUSINFORMATSIOON
Ettevaatusabinõud: Preparaadiga töötades täita tööohutuse eeskirju. Kasuta vastavat kaitseriietust, -kindaid, silmade/näo ja hingamisteede kaitsevahendeid. Pesta käed ja nägu kohe pärast töö lõpetamist seebi ja veega. Vältida preparaadi nahale ja silma sattumist ning pritsimisudu sissehingamist. Töötamise ajal on keelatud süüa, juua ja suitsetada.
Ravi abinõud: Esmaabi, saastest puhastamine, sümptomaatiline ravi. Haiguse sümptomid ebaspetsiifilised. Otsest vastumürki pole teada.
Esmaabi: Kannatanu viia ohutsoonist eemale värske õhu kätte. Eemaldada preparaadiga kokkupuutunud või läbiimbunud riided. Teadvusekaotuse ohu puhul asetada/ transportida stabiilses, külili asendis. Mürgituse kahtluse korral lõpetada kohe töötamine ja kutsuda arst. Võimaluse korral näidake arstile kemikaali pakendit või etiketti.
Sissehingamisel: Viia kannatanu värske õhu kätte, vajadusel anda talle hapnikku või teha kunstlikku hingamist. Suurema ohu korral pöörduda arsti poole.
Kokkupuutel nahaga: Eemaldada koheselt preparaadiga kokkupuutunud või läbiimbunud riided ja pesta nahka viivitamatult ohtra vee ja seebiga. Ärrituse korral pöörduda arsti poole.
Sattumisel silma: Pesta silmi viivitamatult põhjalikult rohke veega 15-20 minutit (silmalaud avatud). Kui silmade ärritus püsib, võtta ühendust silmaarstiga.
Sattumisel seedeorganitesse: Kui preparaati on sattunud seedeorganitesse, viia kannatanu värske õhu kätte ja helistada koheselt kiirabisse. Mitte esile kutsuda oksendamist ilma eelnevalt arstiga nõu pidamata. Ärge püüdke teadvusetule inimesele suu kaudu midagi manustada.

PRITSIMINE

Tegevused enne pritsimist: Enne tööleasumist kontrollida paagi puhtust, torude, pihustite ja pritsi korrasolekut. Prits peab enne kasutamist olema hoolikalt läbi pestud. Määrata kindlaks vee kogus, kalibreerida prits ja kontrollida pihustitest väljatuleku ühtlikkust, et tagadataimede täielik katmine pritsimislahusega.

Isikukaitse töölahuse valmistamisel: Kasutada hingamisteede kaitsevahendeid, kemikaalide eest kaitsvaid kindaid, kaitseriietust ja kummisaapaid, respiraatorit.

Töölahuse valmistamine: Täita pool paaki veega, lülitada segisti tööle ning lisada vajalik kogus preparaati. Seejärel töölahust pidevalt segades lisada ülejäänud vesi ja kõige lõpus vajalik kogus märgajat. Kui paagisegus kasutatakse lisaks teisi aineid, tuleks need lisada Granstar® Preemia 50 SX®- ile järgnevalt ja seejärel viimasena märgaja. Valmis töölahust mitte seisma jätta, vaid alustada kohe pritsimist.

Isikukaitse pritsimisel: Kanda kemikaalikindlaid kindaid, kaitseriietust või veekindlaid pükse ja kummisaapaid. Juhul kui traktori kabiin on suletud, tuleb isikukaitsevahendeid kasutada ainult väljaspool kabiini.

Pritsetööd: Pritsida tuulevaikse ilmaga (tuule kiirus kuni 4 m/s), vältides preparaadi kandumist naabruses asuvatele kultuuridele. Soovitav pritsi surve 2-3 baari. Soovitatav pritsimise kiirus 4-6 km/ tunnis.

Põhja- ja pinnavee kaitse: Kuna preparaat on väga mürgine veeorganismidele, tuleb hoolitseda selle eest, et pritsimislahust ei kanduks tuulega pinnavette, kaevudesse ega lahtistesse veekogudesse. Pritsi ei tohi puhastada veekogu lähedal. Preparaati võib segada ja pritsimisseadmeid puhastada ning pesta ainult selleks ettevalmistatud kohas või selle puudumisel vähemalt 50 m kaugusel lahtistest veekogudest ja kaevudest. Preparaadi ja pritsimislahuse ülejääke ei tohi lasta veekogudesse.

Tulekahju: Tulekahju korral evakueerida ala ja kutsuda tuletõrje. Kanda täielikku kaitseriietust ja autonoomset hingamisaparaati. Sobivad kustutusvahendid: süsinikdioksiid (CO_2), pulber, vaht või pihustatud vesi. Ärge kasutage kõrgsurve veejuga (saastumise risk). Vältida tulekustutusveega pinna-või põhjavee reostamist. Saastunud jahutusvett ei tohi lasta kanalisatsiooni. Tulekahju jäägid ja kustutusvesi tuleb utiliseerida vastavalt kehtivale seadusandlusele.

Hoiustamine: Hoida originaalpakendis ning säilitada anumaid alati suletult. Hoida kuivas, jahedas ja hästiventileeritud kohas, kaitstult külmumise eest. Hoida lastele kättesaamatus kohas. Hoida eemal kuumusest ja süttimisallikatest.

Tegevused pritsimise lõpetamisel: Loputada prits koheselt pärast tööpäeva lõpetamist, et vältida jääkide kuivamist pritsi süsteemidesse. Juhul kui preparaadi jäägid kuivavad pritsi süsteemidesse, on neid hiljem väga raske eemaldada.

Pritsi puhastamine: 1. Tühjendada prits. Loputada paak, jaotustorud ja voolikud puhta veega ja tühjendada paak uuesti. **2**. Täita paak puhta veega ja lisada 100 l kohta 0,5% spetsiaalset grammherbitsiidide pesuvahendit All Clear®Extra(1l/200 l vee kohta) või 1 liiter 3 %-list (või vastav kogus lahjemat) ammoniaaki. Pritsida mõne minuti jooksul pesuvedelikku läbi pihustite ja seejärel segada lahust paagis 15 minutit. Tühjendada prits. **3.** Loputada paak, jaotustoru ja voolikud puhta veega. **4.** Võtta ära pihustid ja filtrid ning pesta need eraldi pesuainetega. Loputada paaki veega 5 minutit ja lasta vesi välja läbi poomide ja pihustite. Jälgida, et pesu- ja loputusvesi ei kahjustaks puid või tundlikke taimi ega saastaks pinna- või põhjavett.

KASUTUSJUHEND
Üldine informatsioon
Granstar® Preemia 50 SX®on laia toimespektriga herbitsiid kaheiduleheliste umbrohtude tõrjeks tali- ja suviteraviljades. Granstar® Preemia 50 SX®-i võib kasutada erinevatel tali- ja suvinisu, tali- ja suviodra, kaera, talirukki ja talitritikale sortidel.

Toime: Granstar® Preemia 50 SX® on süsteemne herbitsiid, mis tungib taimedesse lehtede ja juurte kaudu. Peamine mõju on lehtede kaudu. Taimede kasv seiskub kohe pärast pritsimist, kuid visuaalne efekt (kloroos, taimede närbumine jne.) ilmneb 1-3 nädala jooksul. Granstar® Preemia 50 SX®- i suhtes vähetundlikud umbrohud ei hävi täielikult, kuid jäävad kidurakasvulisteks. Granstar® Preemia 50 SX® mõjub peamiselt lehtede, mõningal määral ka mulla kaudu. See suurendab preparaadi efektiivsust ja vähendab sõltuvust ilmastikutingimustest ja pritsimisajast.
Juhul kui on väga kuivad ilmad, võib väheneda tõrjeefekt maltsale. Granstar® Preemia 50 SX® annab hea tulemuse ka madalatel temperatuuridel (+5°C). Öökülmadel pole Granstar® Preemia 50 SX®-i toimele otsest mõju, kuid tõrjeefekt võib mõne päeva hilineda.

Pritsimise aeg: Parim ja kiireim tõrjeefekt saadakse, kui umbrohtusid pritsitakse 2- 4 lehe faasis. Pärast pritsimist võib teraviljadel esineda kiiresti üleminev värvimuutus. Ei ole soovitav pritsida märgi taimi. Taliteravilju pritsitakse varakevadel kasvuperioodi alguses, kui umbrohud on veel väikesed. Herbitsiidi Granstar® Preemia 50 SX®-tuleks kasutada alates teise lehe staadiumist (BBCH 12) suviteraviljade puhul ja taliteraviljade puhul kuni lipulehe täieliku lahtirullumise staadiumini (BBCH 39). Vähese huumusega muldadel mõjub Granstar® Preemia 50 SX® kõige paremini siis, kui umbrohud on tärkamise faasis ja kultuur on 2- 3 lehe faasis. Huumusrikastel muldadel toimib preparaat kiiremini ja efektiivsemalt, kui umbrohud on 2-4 lehe faasis ning kultuur on 3-4 lehe faasis. Hilisem pritsimine annab rahuldava tulemuse vaid Granstar® Preemia 50 SX®-i suhtes tundlike umbrohtude suhtes.

Kulunormi valikut mõjutavad tingimused:

Madalam kulunorm	**Kõrgem kulunorm**
Tundlikud kaheidulehelised umbrohud	Raskesti tõrjutavad kaheidulehelised umbrohud
Kultuurtaimede hea kasv	Nõrga kasvuga kultuur
Piisav mullaniiskus	Vähene mullaniiskus
Umbrohud on väikesed ja umbrohtumus on madal	Umbrohud on suured ja umbrohtumus on kõrge
Kõrge pritsimiskvaliteet	Madal pritsimiskvaliteet
Kõrge õhuniiskus (> 80 %)	Madal õhuniiskus (< 80%)
Kultuuride viljavaheldus, tundlikud umbrohud	Kultuuride viljavaheldus, vähemtundlikud umbrohud, näiteks suhkrupeedi korral

KULUNORMID:
Taliteraviljad

Kergesti tõrjutavad umbrohud (>85% tõrjeefekt) 22,5-30 g/ha+märgaja(100 ml/ha). Optimaalne kulunorm on 22,5 g/ha	**Keskmise tundlikkusega umbrohud (<85 % tõrjeefekt) 22,5-30 g/ha+märgaja(100 ml/ha). Optimaalne kulunorm on 30 g/ha**
ristõielised *Brassica* spp	**põldohakas*** *Cirsium arvense*
harilik kesalill *Matricaria inodora*	
rukkilill *Centaurea cyanus*	**raudnõges** *Urtica urens*
kõrvikud *Galeopsis* spp	**konnatatar** *Polygonum convolvulus*
põld-lõosilm *Myosotis arvensis*	**põldkannike** *Viola arvensis*
kummel *Matricaria chamomilla*	**harilik punand** *Fumaria officinalis*
harilik hiirekõrv *Capsella bursa-pastoris*	**erilehine linnurohi** *Polygonum aviculare*

põldlitterhein *Thlaspi arvense* **verev iminõges** *Lamium purpureum* **valge hanemalts** *Chenopodium album*, **harilik malts** *Atriplex patula*, **pärsia mailane** *Polygonum persica* **põldmagun** *Papaver dubium* **kukemagun** *Papaver rhoeas* **vesihein** *Stellaria media* **harilik nälghein** *Spergula arvensis*	**harilik puju** *Artemisia vulgaris*

Raskemini tõrjutavad umbrohud
roomav madar e virn *Galium aparine* **mailased** *Veronica* spp

Raskemini tõrjutavatel ja ülekasvanud umbrohtude tõrjumisel kasutada registreeritud täisnormi. *põldohakas ei tohiks olla pritsimise ajal kõrgem kui 10 cm. Kui ohakat esineb massiliselt, võib paagisegus kasutata MCPA 750-t (1,5 l/ha) või DMA 6 2,4-D „Retro*“-t (0,8 l/ha). Kui põllul esineb roomavat madarat ehk virna, tuleks kasutada paagisegus Starane® 333 HL-t (talinisu-ja rukis 0,25-0,4 l/ha), Primus-t (talinisu-ja rukis ning talitritikale 60-100 ml/ha) või Grodyl-i (20-40 g/ha).

Suviteraviljad 15,0-22,5 g/ha.

Kergesti tõrjutavad umbrohud (>85% tõrjeefekt) 15-22,5 g/ha+märgaja(100 ml/ha). Optimaalne kulunorm on 15 g/ha	**Keskmiselt tõrjutavad umbrohud (>70-75% tõrjeefekt) 22,5 g/ha+märgaja(100 ml/ha). Optimaalne kulunorm on 22,5 g/ha**
ristõielised *Brassica* spp **harilik kesalill** *Matricaria inodora* **rukkilill** *Centaurea cyanus* **kõrvikud** *Galeopsis* spp **põld-lõosilm** *Myosotis arvensis* **kummel** *Matricaria chamomilla* **harilik hiirekõrv** *Capsella bursa-pastoris* **põldlitterhein** *Thlaspi arvense* **iminõges** *Lamium purpureum* **valge hanemalts** *Chenopodium album* **harilik kirburohi** *Polygonum persicaria* **vesihein** *Stellaria media* **põldsinep** *Sinapis arvensis* **harilik nälghein** *Spergula arvensis* **põldkannike** *Viola arvensis*	**harilik punand** *Fumaria officinalis* **erilehine linnurohi** *Polygonum aviculare* **konnatatar** *Polygonum convolvulus* **põldohakas*** *Cirsium arvense* **harilik puju** *Artemisia vulgaris*

Raskemini tõrjutavad umbrohud
roomav madar e virn *Galium aparine* **mailased** *Veronica* spp

Raskemini tõrjutavatel ja ülekasvanud umbrohtude tõrjumisel kasutada registreeritud täisnormi. *põldohakas ei tohiks olla pritsimise ajal kõrgem kui 10 cm. Kui ohakat esineb massiliselt võib paagisegus kasutada MCPA 750-t (1,5 l/ha) või DMA 6 2,4-D „Retro*-t (0,8 l/ha). Kui põllul esineb roomavat madarat ehk virna, tuleks kasutada paagisegus Starane® 333 HL-t (kaer, oder ja suvinisu 0,10-0,30 l/ha); Primus®-t (kaer, oder ja suvinisu 50-100 ml/ha); Duplosan® Super-it (1-1,2 l/ha) või Grodyl®-i (20-40g/ha).

Veekulu: Pritsimislahuse valmistamiseks kasutada vett 200 l/ha.

Märgaja kasutamine: Granstar® Preemia 50 SX®-iga pritsides tuleb **alati kasutada** märgajat. Kulunorm 50 ml/100 l vee kohta (0,05%). Märgajat ei ole vaja kasutada, kui paagisegus on kasutatud Starane® 333 HL-t kulunormiga 0,7-0,8 l/ha. Kui paagisegus kasutatakse Primus®-t, tuleb lisada ka märgajat (50 ml/ 100 l vee kohta).

Segatavus: Granstar® Preemia 50 SX® lahustub vees väga kergelt. Seetõttu võib teda lisada otse pritsi. Paagisegudes kasutamisel tuleb Granstar® Preemia 50 SX® lisada pritsi paaki esimesena, oodata kuni preparaat on korralikult lahustunud ja alles siis lisada teine preparaat. Praktiliste kasutamiskogemuste põhjal sobib Granstar® Preemia 50 SX® paagisegudesse enamike preparaatidega, mille kasutamise aeg ühtib Granstar® Preemia 50 SX®-i kasutamise ajaga, nagu näiteks Tilt® 250 EC, Cycocel® 750, CCC, MCPA 750, DMA 6 2,4-D Retro*, Starane® 333 HL jt. Samuti võib Granstar® Preemia 50 SX®-i segada püretroididega, nagu näiteks Decis® Extra, Fastac® 50 jt.

Kasutamise tingimused: Maksimaalne registreeritud ühekordne lubatud kulunorm on taliteraviljadel 30 g/ha ning suviteraviljadel nii allakülviga kui ilma 22,5 g/ha. Kaera sort Matilda on väga tundlik, mitte pritsida. Hoiduda pritsimislahuse kandumisest tuulega kõrvalasuvatele põldudele. Vältida preparaadi pritsimist kõrgetel temperatuuridel (üle +25°C) ja intensiivses päikesevalguses. Preparaati ei soovitata pritsida kultuurile, mis on tugevas stressis põua, madalate temperatuuride, liigvee, kahjurite- või haiguste rünnakute või millegi muu tõttu. Vihmakindlus: kuivades tingimustes 1 tunni ja niisketes tingimustes 2 tunni möödudes. Tööoote ja ooteajaga seotud piirangud puuduvad.

Allakülviga kultuurid: Allakülviga teraviljal võib Granstar® Preemia 50 SX®-i kasutada kulunormidega, mis on toodud suviteraviljadele. Pritsimine teha siis, kui allakülvatud kultuur on täielikult tärganud ja on 1-2 lehe faasis. Mitte kasutada ristiku allakülviga põldudel, sest Granstar® Preemia 50 SX® võib kahjustada ristikut. Eriti tundlik on valge ristik. Ka teistel allakülvatud kultuuridel võib pärast Granstar® Preemia 50 SX®-iga pritsimist esineda kasvu pidurdusi. Täis kasvujõud taastub hiljemalt pärast teraviljade koristamist.

Mullad: Granstar® Preemia 50 SX® kontrollib umbrohtusid efektiivselt kõikidel mullatüüpidel.

Järgnevad kultuurid: Sügisel pärast koristamist külvamisele minevatele põldudele võib külvata taliteravilja ja talirapsi. Granstar® Preemia 50 SX®-i kasutamisele järgneval aastal võib samale põllule külvata kõiki kultuure. Juhul, kui kevadel peaks olema vajadus ümberkülviks ja põldu on töödeldud Granstar® Preemia 50 SX®-iga, siis võib külvata vaid teravilja.

Kultuuri tundlikkus: Granstar® Preemia 50 SX®ei kahjusta erinevaid teraviljasorte. Enne kui Granstar® Preemia 50 SX®-i kasutada uuel teravilja sordil, kontrolli oma müüja/maaletooja käest, kas on olemas praktilisi kogemusi või katseandmeid Granstar® Preemia 50 SX®-i ohutuse kohta konkreetsele sordile.

Umbrohtude resistentsus: Sama toimespektriga herbitsiidide kasutamisel pikema aja jooksul ühel ja samal põllul võivad hakata levima antud herbitsiidi suhtes vähemtundlikumad umbrohud. Umbrohtude resistentsuse väljakujunemist aitab vältida preparaatide vahetamine või erineva toimespektriga herbitsiidide paagisegude kasutamine. Täpsemat informatsiooni küsi oma müüja, maaletooja või tootjafirma esindaja käest.
Tähelepanu! Taimekaitsevahend valmistatakse hoolika kontrolli all ja tootjafirma tagab kinnises ja õieti säilitatud originaalpakendis oleva preparaadi kvaliteedi ning toimeainete õige sisalduse. Kasutamisjuhend ning soovitused on välja töötatud ametlike katsetuste põhjal, samuti praktiliste kogemuste najal. Firma ei vastuta erinevate tõrjetulemuste ja tekkinud kahjustuste eest, mille on põhjustanud muudatused kasutamismeetodites, ilmastik, uued sordid, uus tehnika, taimede resistentsuse kasv jms, mida preparaadi registreerimisel ja kaubastamisel polnud võimalik ette näha.